

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

30. Quæ sunt illa quæ Seraphicus amor operatur in anima exercitatoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

DE EFFECTIBVS, QVOS GRADATIM

*iste amor vnitiuus & perfectiuus in anima
operatur.*

CAPVT XXX.

Opera siue effectus, quos iste diuinus amor & spiritus supernæ contemplationis, in mente deuota gradatim operatur, secundum doctrinam Sanctorum sunt sex isti gradus,

{	Illuminatio,	{	Desiderium,
{	Inflammatiō,	{	Saturitas,
{	Suauitas,	{	Raptus.

Et significantur per sex gradus, quibus Salomon ascendebat ad thronum, qui erat in alto positus: quia eodem modo Christus Iesus ascendit per eos in altiori portione animæ nostræ, quæ dicitur apex mentis: & illic residet, cum eam plena pace possidet.

PRIMVS gradus, vel effectus, quem iste supernus amor in anima contemplantis operatur, dicitur illuminatio: postquam enim illius igne seraphici amoris inflammatur, relinquit in ea quandam experimentalem Dei cognitionem: hic cognoscit anima Deum esse fontem totius bonitatis, nobilitatis, & speciositatis: & dignum omni honore, gloria, reuerentia, & laude. & ex comparatione ad ipsum, cognoscit seipsum esse miserabiliorem, viliorem, contemptibiliorem, & abominabiliorem quam aliqua mortali lingua exprimi possit. Et comparans Deum ad seipsum, cognoscit nihilominus quanta sit eius dulcedo, & clementia: quia suæ sapientiæ tam inæstimabiles thesauros dignatur

gnatur in tam vili loco, scilicet sua abominabili conscientia, & anima peccatorum omnium spurcitijs plena reponere.

SECUNDVS fructus, siue gradus huius vnitiui amoris, quæ est in hac altissima contemplationis pars, vocatur Inflammatio. nam anima illuminata habens experientiam speciositatis, sublimitatis, & nobilitatis diuinæ manet in tantum inflammata eius ignito amore, vt nihil aliud cogitet, neque in alia re delectetur: neque cogitare vel loqui aliud vellet. Et tunc abhorret prorsus omnem carnis voluptatem vndeunque venientem.

TERTIVS effectus, siue gradus est quædam suauitas & delectatio. Vbi enim anima fuerit illuminata, & igne isto diuini amoris inflammata, oritur in ea quædam ineffabilis delectatio, omnes superans mundanas delectationes, sicut mellis dulcedo fellis amaritudinem. itaque modicum quid illius supernæ dulcedinis præualet, & plus animam delectat quàm omnes mundi huius quæ fuerunt, & sunt futuræ carnales delectationes.

QUARTVS gradus dicitur esuries, vel desiderium: cum enim anima contemplantis sic illuminata, & delectata in Deo fuerit, sicut dictum est, desiderat ita vehementer per assiduum amorem & sentimentum Deo adhærere, quòd potius quæcunque tormentorum & pœnarum genera, in quibus ipse non offenderetur, eligeret, quam illis supernis delitijs, quas in suo dilecto expertus est ad horam carere. Et ideo omnis alia voluptas est sibi mors, & semper ma-

net in illo ardore & vehementi desiderio fruendi his delitijs, quas apud suum superabilem patrem & Dominum sensit.

QUINTVS gradus dicitur saturitas. tunc enim ita anima illis Dei sentimentis saturatur, vt nihil aliud quærat vel desideret: quin potius aliud habere vel possidere est sibi mors: tunc in ea sopiuntur vniuersa alia desideria, gaudia, & affectiones: & videtur sibi quòd fruitur Deo, & quòd fruens Deo, fruitur omnibus quæ sunt: & quòd sine illo nihil est: & quòd tenens eum est generalis regina super omne quod est, & esse potest.

Ex omnibus præmissis quinque gradibus, quos præfatus Seraphicus amor in mente veri contemplatiui operatur, procedit sextus, qui appellatur raptus seu excessus mentis: non quòd ille raptus requirat quòd homo videat aliquas visiones imaginarias, vel reales: sed requiritur quòd homo videat se illuminari, inflammari, recreari, eleuari per amorem in suum creatorem. ita quòd illud quod sentit & videt, non potest aliquibus verbis declarari ratione suæ sublimitatis, bonitatis, formositatis, puritatis, & nobilitatis. & ratio huius est, quia ille raptus, seu mentis excessus prouenit ex gratia Dei sua immensa bonitate, illā animā ita sursum ferre volentis; vt nulla alia res à Deo eā eleuare sufficiat: cum talis eleuatio omnē potentiā creatam transcendat. Et quia iste raptus est quid spirituale, ideo intellectus noster onere carnis prægrauatus non potest in eo diu permanere; sed

sed quasi captius elevatur, statim ad seipsum rediens. Habet se quoque intellectus noster in illo raptu, sicut oculus corporis intuens solis radios: qui non potest diu fixis obtutibus solem intueri; sed per modicum temporis aspicit: & mox non valens lucis solaris virtutem sustinere, clauditur: & iterum aperitur ad intuendum: & mox solis vigorem non sustinens, clauditur, simile accidit intellectui nostro in contemplatione solem iustitiæ intueri conanti. Rursum est similis sagittæ quæ sursum proiecta, statim deorsum descendit ratione suæ grauedinis ad descensum eam inclinantis. Et pisci extra aquam saltanti, & mox ad eam descendenti. Tale quid in proposito contingit.

Huic sexto gradui annectunt doctores hos duos sequentes:

Primus dicitur securitas: siquidem cum anima à suo sponso Christo Iesu experitur se tam ardentem amari, & sic illuminari, inflammari, delitari, & rari, concipit ab eo & in eo tantam securitatem, ut nulla huius mundi supplicia, vel corporis detrimenta, neque adhuc ipsam mortem dubitaret propter eum sustinere: & ex tunc nihil timet. Et tantam habet fiduciã in æterna Dei bonitate, quam prægustavit & expertus est, ut non formidet ab ea unquam seiungi: quin potius confidat proculdubio se cum eo in gloria æternaliter futurum. O quanta habitat omnino tempore lætitia in tali anima, quæ illam æternam beatitudinem, quam infallibiliter sperat, hic iam prævidet & prægustat.

Secundus est plena tranquillitas, nam cum

animam huiusmodi nulla tribulatio neque damnatio corporis, neque metus terrere valeant, sequitur eam esse in plena pace & quiete, & tanta ut nullis verbis queat explicari. Vnde super hoc dicit Richardus in suis contemplationibus: O anima Christiana cum hunc Paradisum possis ascendere, & in hac vita permanere, vende omnia quæ possides & scis, & compara hanc gloriosam possessionem, nec cara tibi videatur: nam eius venditor Christus est, qui se offert vniuersis eam emere cupientibus.

Et est aduertendum, quòd in hac vita nullam prædictarum trium viarum supra expositarum, scilicet purgatiuam, illuminatiuam, & vnitiuam plene possumus perficere: sed nos ipsos in illis exercentes, ascendimus ad puritatem cordis, & charitatem perfectam in hac vita possibilem.

In exercitio primæ viæ quærimus Deum: quæquamuis inueniamus, non tamen per feruentem charitatem.

In secunda via scilicet illuminatiua offerimus hostias & sacrificia laudis, & ardentium desideriorum, spe, & auiditate, ad æternam beatitudinem perueniendi.

In tertia via, scilicet vnitiva inuenimus illum, quem diligit & desiderat anima nostra.

In prima itaque via, mundanæ concupiscentiæ deseruntur. In secunda, mens illustratur. In tertia, iam quietata, quiescit in Deo. Nec putandum est quòd in præsentis vita omnino à concupiscentiis purgari queas, cum hoc beatus Paulus consequi nequiverit, ut ait Augustinus: &

Tracta-

Tractatus; Beatus vir, neque valemus omnes nostras affectiones sursum erigere, quin quicumquam earum terræ adhæreat, nam terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem, neque possumus ad tantam cordis munditiam hic venire: vt Deo incessanter per feruorem actualis amoris adhæreamus, quia quandiu in corpore viuimus, peregrinamur à Domino.

Hactenus exposuimus tres vias prædictas: & quomodo per eas si orationi & meditationi studiose vacaueris, poteris feriatim ad illud quod optas peruenire, scilicet ad vnionem illam cum Deo amorosam. Et ideo dantes finem huic viæ vnitiuæ, oportet vt nunc saltem breuiter tangamus, qualiter contemplando poteris ad illam seraphicam vnionem pertingere.

QVARTA PARS.

*QVOD MAGNA LITERATURA EST
scientia, & non sapientia; & quod contemplatiuis
non est omnino necessaria.*

CAPVT XXXI.

QVAMVIS multi sancti, & præclari Doctores subtiliter de contemplatione locuti fuerint: sicut beatus Gregorius in Moralibus: & beatus Bernardus super Cantica: & Richardus de sancto Victore in suo libro de Contemplatione; & multi alij, ad quorum tractatus eruditi recursum habere possunt: pro minus tamen eruditus tractabimus saltem breuiter de ipsa contemplatione: licet plura de ipsa in superio-